

Evaluatie Filmhub Oost

1 JANUARI 2020 TOT 30 JUNI 2021

Inhoud

VOORWOORD 3

DEEL A ZELFEVALUATIESCAN 4

A1. Terugblik	5
A2. Onze missie	6
A3. Samenwerkingspartners	7
A4. Onze werkwijze	10
A5. Onderzoek	11
A6. Speerpunten	12

DEEL B ANALYSE VAN VRAAG EN AANBOD IN DE REGIO 19

B1. Analyse van de aanbodkant	20
B2. Analyse van de vraagkant	22
B3. Vragen over de aansluiting vraag-aanbod	24

TOELICHTING

In dit evaluatie verslag blikken we terug op de eerste 2 jaar.

In Deel A “de Zelfevaluatiescan” blikken we kort terug naar de aanlooperperiode van de oprichting van de Filmhub(s). In deel 1 nemen we onze missie onder de loop en zoomen we in op de belangrijkste samenwerkingspartners met wie wij landelijk en regionaal onze missie nastreven. We reflecteren en analyseren hoe de eerste periode is vergaan en welke lessen we daaruit kunnen en moeten trekken. Wat gaat goed en waarop moeten we bijsturen? Waar liggen nog kansen? In deel 2 zoomen we concreet in op de activiteiten en geven daarbij een korte toelichting. We doen dit aan de hand van de speerpunten:

1. Ontsluitingen bemiddeling van vraag en aanbod
2. Kennisdeling en deskundigheidsbevordering
- 3a. Meten en weten
- 3b. Doorontwikkeling
- 3c. Communicatie en informatie

In Deel B maken we een analyse van zowel de aanbod- als de vraagzijde. We geven de stand van zaken weer en brengen de uitdagingen van de komende periode in beeld.

Voorwoord

Kort na het indienen van de aanvraag voor het tweede pilotjaar (d.d. januari 2020) werden we overvallen door de pandemie. De wereld ging op slot, de scholen en filmtheaters werden gesloten. Het dagelijks leven veranderde sterk. Onderwijs en activiteiten vonden (grotendeels) online plaats. Het sluiten van de scholen, de beperkingen voor filmtheaters, digitaal thuisonderwijs, online netwerkbijeenkomsten, het uitstellen van film premières zorgden voor vertraging en onzekerheid, maar brachten ook kansen mee.

Zo zagen we leraren hun lessen verfilmen, werden er filmopdrachten voor thuis meegegeven aan leerlingen en werden eindmusicals veranderd in eindfilms. Door de noodgedwongen aanpassingen van het onderwijs maakten leraren soms succesvol hun eerste stappen op het gebied van filmeducatie. De Filmhub moest vanwege de pandemie de geplande activiteiten stopzetten en/ of aanpassen. Ook toen het onderwijs weer (deels) openging betekende dit niet dat we weer in volle glorie van start konden gaan zoals gepland. Scholen bleven veelal dicht voor externen. Alhoewel de pandemie vele deuren gesloten hield hebben zich ook nieuwe kansen voorgedaan en zijn wij proactief aan de slag gegaan om onze programma's online, hybride en/ of kleinschaliger aan te bieden. We konden weliswaar maar voor 'maar' 40 vo-docenten kunst (kua/ckv) een live nascholingsdag filmeducatie organiseren, maar door deze kleinschaligheid vonden deelnemers het extra waardevol.

Daarentegen werd een netwerkbijeenkomst voor 30 mensen ineens een online webinar, waar ruim 150 mensen naar keken. Het onderwijs en de culturele sector bleken onder de zware omstandigheden flexibel, veerkrachtig en creatief. De wereld

ging dicht en leek tot stilstand te komen, maar anders dan het spreekwoord je laat verwachten betekende stilstand geen achteruitgang voor ons. Filmhub Oost heeft de nieuwe manier van werken omarmd, onderzocht en ontdekt. Toch was het een teleurstelling dat op 14 December 2020 de scholen weer werden gesloten. Voor de scholen betekende dit wederom een transitie naar online les en deze ging aanmerkelijk minder soepel dan bij de eerste scholensluiting. Meer ook dan tijdens de eerste Lock Down concentreerden de scholen zich op de cognitieve vakken. Voor de Filmhubs betekende dit dat de scholen onbereikbaarder waren voor externe partijen en cultuur. Deze tweede sluiting kwam voor Filmhub Oost ook nog eens kort na het vertrek van de projectleider. Dit alles bij elkaar maakten het voor de hub erg lastig om met een beperkt team zonder projectleider de scholen te bereiken. Toch is het gelukt om ook in deze moeilijkere periode activiteiten aangepast door te laten gaan en zijn er met partners lange termijnplannen gemaakt doordat er op korte termijn weinig mogelijk was.

Inmiddels draaien we weer volop en hebben we (nog steeds) vertrouwen in de toekomst. Onze missie is onveranderd relevant en urgent: we streven naar een plek voor film in het hart van het onderwijs, en de verankering van filmeducatie op scholen, in een maatschappij waar film en beeldtaal zulke belangrijke onderdelen zijn van ons dagelijks leven.

DEEL A ZELFEVALUATIE SCAN

A1. Terugblik

In 2017 heeft Arthouse LUX in samenspraak met de provincie onderzoek gedaan naar welke rol film- en beeldeducatie inneemt in het onderwijs. Uit dit onderzoek is onder meer gebleken dat hoewel de urgentie en relevantie steeds breder werd erkend, film- en beeldeducatie nog niet voldoende in het curriculum verankerd waren. Hoeveel en op welke wijze er aandacht aan werd besteed, verschilde sterk per school. In hoeverre er in de directe (culturele) omgeving geschikt aanbod te vinden was verschilde sterk per regio of gemeente.

Ook was de vraag vanuit het onderwijs niet altijd duidelijk geformuleerd, of waren de mogelijkheden en kansen ervan niet bekend. Ook de kennisdeling tussen (culturele) organisaties en onderwijs was onvoldoende en niet overal was de juiste kennis in huis. Initiatieven of organisaties wisten elkaar niet altijd te vinden en er werd niet overal structureel gewerkt aan deskundigheidsbevordering op het gebied van film- en beeldeducatie (noch in het onderwijs noch in het culturele veld). Dat moest en kon anders, beter, gezamenlijk en vanuit gedeelde ambities, waarbij regionale en lokale inbedding van essentieel belang gesteld werden om goed in te kunnen spelen op de vraag van het onderwijs. Naar aanleiding van dit onderzoek en diverse overleggen

is besloten om (regionale) aanjaagorganisaties op te richten ten behoeve van film- én beeldeducatie om ervoor te zorgen dat er naast het toen reeds bestaande landelijk netwerk voor filmeducatie een (regionale) aanpak zou komen voor zowel film als óók beeldeducatie.

Inmiddels zijn er 6 hubs die allen aan de hand van de volgende 5 speerpunten van start gegaan zijn:

1. Ontsluitingen bemiddeling van vraag en aanbod
2. Kennisdeling en deskundigheidsbevordering
 - 3a. Meten en weten
 - 3b. Doorontwikkeling
 - 3c. Communicatie en informatie

Aan de hand van bovenstaande speerpunten is Filmhub Oost in 2019 van start gegaan.

A2. Onze missie

Het is onze missie dat alle (film)aanbieders in de regio optimaal op de hoogte zijn waar en hoe de kansen en mogelijkheden liggen in het onderwijs en alle leraren(opleiders) in onze regio film en beeld leren spreken en verstaan. Samen leren we leerlingen over de kracht van bewegend beeld en de duizenden zichtbare en onzichtbare keuzes die achter elk beeldverhaal zitten.

Doormiddel van de inzet van film- en beeldeducatie ondersteunen we de leerweg van leerlingen en streven wij naar verankering van film- en beeldeducatie op elke school in Gelderland en Overijssel. Wij streven naar een structurele plek voor film- en beeldeducatie in het funderend onderwijs, zodat iedere leerling de kans krijgt en gestimuleerd wordt zich te ontwikkelen tot beeldbewuste burger:

LEER FILM SPREKEN

Filmhub Oost adviseert, ondersteunt en inspireert organisaties in Gelderland en Overijssel die bezig zijn met film- en beeldeducatie. We zijn verbinder, wegwijzer en aanjager voor het onderwijs en het culturele veld in landsdeel Oost. Het is onze missie als Filmhub om filmeducatie in de volle breedte te verankeren in het onderwijs.

Via lokale samenwerkingspartners (cultuurpunten, bibliotheken, filmaanbieders en filmtheaters), bestaande infrastructuur, deskundigheidsbevordering en aanbod willen we dit bewerkstelligen in samenwerking met het Landelijk Netwerk Filmeducatie en onze 5 partnerhubs.

Onze missie is nog steeds urgent en relevant. De kansen voor beeldeducatie liggen onderwijsbreed. Zowel binnen cultuuronderwijs als bij alle andere vakken; Filmeducatie is inzetbaar als zelfstandig vak (receptief en creatief), maar ook onderwijsondersteunend en vakoverstijgend. Filmeducatie heeft ook ontzettend veel bijvangst. We leren door middel van filmeducatie leerlingen niet alleen om bewegend beeld te verstaan, maar spreken daarbij ook (andere) vaardigheden aan. Door creatief aan de slag te gaan met film worden sociale-, metacognitieve- en executieve vaardigheden aangesproken en ontwikkeld. Het is onze missie om onze partners en het onderwijs al deze mogelijkheden te laten zien en te ervaren.

A3. Onze partners

De Filmhub heeft inmiddels een goed netwerk van partners en stakeholders om zich heen verzameld. We weten ons (financieel) gesteund door het Filmfonds, Provincie Gelderland en Provincie Overijssel. Wie zijn onze nauwe samenwerkingspartners?

Stuurgroep Filmhub Oost

De stuurgroep heeft als belangrijkste taak het vervullen van een initiërende, signalerende en op doelstellingen bijsturende rol ten aanzien van het project. Deze taak bestaat uit het regelmatig beoordelen van de voortgang, de projectdoelstelling en de resultaten. Tijdens en na afronding van een projectfase zal de stuurgroep bekijken of de voortgang voldoende is, de doelstellingen nog gelden en de resultaten zoals beoogd zijn.

Vertegenwoordigd in deze stuurgroep zijn Stichting LUX (voorzitter, penvoerder) en Concordia. De stuurgroep heeft een adviserende rol over kader en doelen, en beslist over de goedkeuring van het activiteitenplan en de manier waarop vorm wordt gegeven aan de uitvoering in Oost-Nederland.

Landelijk

Filmhub Oost werkt intensief samen met het Landelijk Netwerk Filmeducatie (LNF) en de 5 andere hubs om de gezamenlijke missie – het verankeren van Filmeducatie in het funderend onderwijs – vorm te geven. Filmhub Oost en Filmhub Zuid-Holland gingen als eerste 2 pilot hubs in 2019 van start. Begin 2020 zijn ook Filmhub Midden, Filmhub Noord, Filmhub Zuid en Filmhub Noord-Holland van start gegaan.

Ondanks het feit dat kort na de start van ook de laatste 4 hubs de coronacrisis uitbrak is het mogelijk gebleven om kennis uit te wisselen met elkaar online. Minimaal 1x per maand vond er uitgebreid overleg plaats tussen het LNF en de projectleiders en op specifieke onderwerpen was vaker contact. Ook is er een werkgroep Communicatie gestart, waarin intensief wordt samengewerkt aan gezamenlijke producten. Inmiddels is er een gezamenlijke website voor het LNF en de Hubs. Alhoewel er nog wel het een en ander aangepast en verbeterd dient

te worden om de hubs makkelijker vindbaar te maken en iedere hub een stukje eigenheid te geven is dit een mooie eerste stap in een gezamenlijke communicatiestrategie.

Maar we moeten ook constateren dat de coronacrisis wel van invloed is geweest op de samenwerking. Aangezien door de coronacrisis de wereld op slot ging en de scholen en filmtheaters dicht, moesten de hubs hals over kop hun activiteiten aanpassen en/ of cancelen. Nieuwe werkwijze, plannen en concepten moesten lokaal geïnitieerd worden om de gezamenlijke missie voort te kunnen blijven zetten met oog voor de eigenheid en werkwijze van iedere regio. Iedere hub heeft hierin zijn eigen weg moeten zoeken binnen de regionale strategie.

Door de organisatorische uitdagingen waarmee de hubs te kampen kregen vanwege de pandemie zijn de hubs en het LNF er niet altijd optimaal aan toe gekomen om gezamenlijke kaders, taakverdeling en doelstellingen verder te bepalen. Een gezamenlijke aanpak kost tijd en coördinatie en daarvoor is een strakke planning en eenduidige regie nodig. Door de uitdagingen van de pandemie was er niet altijd voldoende tijd om dit in gezamenlijkheid op te pakken en lag de focus voornamelijk op de eigen regio.

Voor de nieuwe periode is afgesproken om een efficiency slag te gaan maken. We zetten een stip op de horizon waar we over 5 jaar willen zijn en hoe we dat willen gaan bereiken. Filmhub Oost heeft in September 2021 een overleg met de directeuren van de penvoerdersorganisaties van de hubs geïnitieerd. In dit overleg is besproken hoe we tot een nog betere samenwerking kunnen komen en dat met name als het gaat om overstijgende thema's en kennisdeling er intensief samengewerkt en afgestemd dient te worden mede om tijd en budget efficiënt in te zetten en te besteden en om dubbel werk te voorkomen. De komende periode zal dit steeds verder vorm krijgen.

Tijdens het penvoerdersoverleg is er afgesproken dat Filmhub Oost ook met het LNF hierover in

gesprek zou gaan. Insteek van het gesprek met LNF was het kijken naar een versteviging van de onderlinge verbinding zowel tussen de hubs en het LNF, als tussen de hubs onderling. Hoe kunnen we onze rollen verstevigen en de aansluiting efficiënter maken, om zo vervolgstappen te kunnen zetten en te borgen dat film- en beeldeducatie op een uniforme manier in het hele land wordt aangedragen? Daarbij is verbetering van de processen nodig, het borgen van de continuïteit van de hubs, en een gezamenlijke agenda (waarbij de eigen autonomie gewaarborgd blijft met oog voor de regionaal verschillende structuren).

Regionaal

Een regionaal netwerk voor film- en beeldeducatie:

Binnen het speelveld van Cultuurpunten, (film) aanbieders en onderwijs in Gelderland en Overijssel fungeert Filmhub Oost inmiddels als een knooppunt en expertisecentrum op het gebied van film- en beeldeducatie waarin met verschillende partners wordt samengewerkt. Binnen Gelderland is een constructieve samenwerking ontstaan met Cultuur Oost. In Overijssel wordt inmiddels intensief samengewerkt met onder meer Rijnbrink, Concordia, Tetem, Mimik en onze overige penvoerders. De provincie Overijssel kent een aantal kennisnetwerken, waar culturele organisaties, scholen, ICC-ers en de Culturele Commissies samenwerken. Filmhub Oost sluit aangaande filmeducatie regelmatig aan voor overleg. Ook de (lokale) filmfestivals – InScience, Jafa en GoShort mogen we tot onze kernpartners rekenen.

Mede dankzij al deze samenwerkingen heeft Filmhub Oost een voortvarende start gemaakt. Ook zijn er vruchtbare samenwerkingen ontstaan met de andere cultuurpunten, (film)aanbieders, bibliotheken en (onderwijs)organisaties en wordt er goed gebruik gemaakt van de bestaande netwerken. Samenwerking met lokale, regionale en provinciale partners is veelal uitgewerkt in specifieke projecten of activiteiten die gezamenlijk worden opgepakt, waarbij de hub voor verbinding zorgt en verspreiding binnen de regio.

We hebben het afgelopen jaar mogen constateren dat lokale cultuuraanbieders, bibliotheken en filmtheaters ons steeds beter weten te vinden voor advies, samenwerking en kennisdeling.

Onze proactieve opstelling, ook kort na het uitbreken van de pandemie heeft ervoor gezorgd dat lokale organisaties steeds meer en beter de waarde zien en ontdekken van de Filmhub. De Filmhub heeft zich als een waardevolle kennispartner bewezen door constructief mee te denken en te werken in het aanpassen en (her)ontwikkelen van activiteiten binnen 'het nieuwe normaal'. Terwijl er tijdens de pandemie minder mogelijk was en activiteiten van onze partners veelal tot stilstand gekomen zijn, was er hierdoor ook juist meer tijd en ruimte om gezamenlijk tot nog meer nieuwe langere termijnplannen te komen. Door een goede overlegstructuur houden we elkaar alert en weten we elkaar snel en steeds beter te vinden.

In onze projectaanvraag voor 2020 schreven we dat bibliotheken scholen al ondersteunen op het gebied van digitale geletterdheid, en dat zij zich daarbij veelal richten op het veilig gebruik van internet en social media, op leesvaardigheid en digitale technische vaardigheden. We constateerden ook dat film- en beeldeducatie nog in een witte vlek zit bij bibliotheken. Er liggen dan ook vaak nog volop kansen en mogelijkheden om bibliotheken te ondersteunen en wegwijs te maken in film- en beeldeducatie.

Afgelopen jaar heeft Filmhub Oost dan ook intensief samengewerkt met Rijnbrink in Overijssel en verscheidene kennissessies georganiseerd voor bibliotheekmedewerkers. Dit heeft geresulteerd in een samenwerking met Rijnbrink om tot een tweetal proeftuinen film te komen. Ook voor cultuureducatieorganisaties gold dat de mogelijkheden van filmeducatie in het onderwijs niet altijd bekend waren. Afgelopen jaar hebben we via kleinschalige (online) bijeenkomsten kennis, tips en tools gedeeld. Ook is er intensief contact geweest met intermediairs in gemeenten om in kaart te brengen welke behoeftes er nog liggen en wat er (nog) nodig is om film- en beeldeducatie verder onder de aandacht te brengen.

Het onderwijs

Het onderwijs was het afgelopen jaar deels gesloten en erg overbelast. Hierom hebben wij onze focus richting het onderwijs deels verlegt naar het ondersteunen van het onderwijs in het aanbieden en verrijken van hun digitaal lesaanbod. Met name de receptieve kant van filmeducatie bood voor het onderwijs een kans om het (online) lesaanbod te verrijken. Door het geven van concrete tips en tools konden wij de leraren ondersteunen en verlichting bieden.

A4. Werkwijze

We zijn een knooppunt en regionaal expertisecentrum op het gebied van filmeducatie, en werken doorlopend aan persoonlijk contact met aanbieders en scholen. Op provinciaal, regionaal en lokaal niveau werkt de hub aan deskundigheidsbevordering, kennisdeling en uitwisseling, en afstemming van vraag en aanbod, onderzoek en kwaliteitsverbetering samen met en aan partners uit de regio. Diverse samenwerkingen zijn vertaald in concrete diensten, producten, projecten en/of activiteiten op het gebied van filmeducatie als onderdeel van cultuureducatie (zie onderdeel B).

Filmeducatie binnen cultuureducatie

Zowel het onderwijs als cultuurpunten ontdekken steeds meer de waarde van film als kunstvak. We kunnen dan ook met trots zeggen dat er binnen de cultuureducatie flinke stappen zijn gezet ten aanzien van filmeducatie als kunstvak en dat we de contacten met cultuurbemiddelaars bestendigd hebben. De eerste stappen zijn gezet om filmeducatie een steeds meer gelijkwaardige positie te geven binnen het cultuuraanbod naast andere kunstvakken alsmede binnen de CMK-3 regeling.

Zowel in Gelderland als Overijssel hebben we fijne samenwerkingen opgebouwd met cultuurbemiddelaars, filmdocenten en filmtheaters. Voor de komende periode liggen weer mooie plannen in het verschiet.

De samenwerking met cultuurpunten is een constructieve wijze om filmeducatie als kunstvak in het onderwijs te bevorderen. Met gebruik van de bestaande infrastructuur behalen wij deels onze missie – het verankeren van filmeducatie in het onderwijs. Naast deze lijn is het ook van essentieel belang om onze horizon te verbreden. Binnen het cultuuronderwijs is film slecht 1 van de vele kunstdisciplines. Film zal hierdoor niet jaarlijks binnen iedere school op het programma gezet worden. Dit staat aan verankering in de weg.

De meeste cultuurpunten werken met het CMK-programma, waarbinnen een kunst discipline circa 1x in de vier jaar bij iedere school aan bod komt.

Filmeducatie curriculum breed

Om filmeducatie te verankeren in het onderwijs zal filmeducatie curriculum breed ingezet moeten worden: filmeducatie in het kader van onder andere burgerschapsvakken, mediawijsheid, digitale geletterdheid, talen, geschiedenis, en aardrijkskunde. Onderwijsondersteunend en vakoverstijgend. Voorts is de creatieve kant van filmeducatie – zelf film maken – zeer goed bruikbaar bij de ontwikkeling van sociale-, metacognitieve- en executieve vaardigheden. Filmeducatie heeft veel te bieden als kunstvak én curriculum breed.

De komende periode blijven we samenwerken met onze partners in het culturele veld, maar we gaan ook op zoek naar nieuwe samenwerkingen om filmeducatie curriculum breed te verankeren in het funderend onderwijs. Hiervoor gaan we inzetten op regiocoördinatoren.

Regio coördinatoren

Om deze nieuwe samenwerkingsvormen te borgen zal Filmhub Oost komende periode gaan werken met regio coördinatoren. Vanuit de cultuureducatie hebben wij ervaren dat scholen graag werken met een contactpersoon met wie ze persoonlijk contact kunnen onderhouden en korte lijntjes hebben. De regio coördinator zal naast het onderhouden van de contacten met scholen ook nauw contact (blijven) houden met de cultuurpunten in zijn haar of x regio, om filmeducatie onderdeel te maken en te laten zijn van cultuureducatie. Ook kan de regiocoördinator samen met de cultuurpunten kijken wat het onderwijs nodig heeft. In gezamenlijkheid kunnen er curriculum breed programma's opgezet worden die aansluiten bij de actualiteit en thema's waarmee het onderwijs bezig is. Met name scholen in het PO werken graag schoolbreed en vakoverstijgend aan bepaalde thema's. Denk bv aan de Kinderboekenweek, burgerschapsthema's en sociale vaardigheden.

A5. Onderzoek

In samenwerking met LNF en de andere Filmhubs is er onderzoek gedaan naar de mate van verankering van Filmeducatie in het primair en voortgezet onderwijs. Het uitgezette tijdspad hiervoor was Januari 2021 t/m Juni 2021. Kort na de start van dit onderzoek gingen de scholen dicht vanwege de pandemie. Scholen waren hierdoor niet bereikbaar en/ of bereid om deel te nemen aan het onderzoek. Er is dan ook besloten om het onderzoek ook nog na de zomervakantie uit te zetten.

De inzet van de monitoring verankering in beeld was om landelijk een representatieve steekproef af te nemen bij scholen.

Om landelijk gezien een beeld te krijgen van verankering waren een aantal voorwaarden noodzakelijk:

1. Een minimaal aantal po en vo scholen diende de vragenlijsten in te vullen.
2. Vanuit die scholen zouden meerder personen de vragenlijst in moeten vullen:
Po: minimaal 2 personen bv schooldirecteur en een leraar/ icc'er.
Vo: vanuit 3 verschillende secties 1 leraar.
3. De vragenlijst zou onder een zo breed mogelijk palet van scholen uitgezet moeten worden ter voorkoming dat de vragenlijst alleen scholen zou bereiken waarmee de hubs en cultuurpunten al warme contacten hebben. Op die scholen kunnen we er immers vanuit gaan dat er al enige bekendheid is met film- en cultuureducatie.

Vanwege het uitbreken van de coronapandemie heeft het onderzoek helaas te kort geschoten op deze drie punten. Het invullen van de onderzoeksvragen bleek te tijdsintensief voor de toch al drukke overvraagde docenten, het digitaal uitzetten van de vragenlijst bleek niet effectief waardoor hubs in samenwerking met cultuurpunten ook zelf scholen moesten bellen om het kwantitatieve doel te behalen.

Maar zelfs met deze persoonlijke benadering bleef het nog steeds moeilijk. Sinds de zomer proberen we alsnog de aantallen te behalen door de enquête nogmaals uit te zetten en hebben wij contact met het onderzoeksteam om te kijken hoe we dit alles kunnen bijsturen.

De uitkomst van het onderzoek is weliswaar geen representatieve nulmeting meer, maar geeft nog wel een indicatie hoe het met filmeducatie in Nederland is gesteld op de scholen. Naar aanleiding van een eerste tusseninventarisatie kunnen we concluderen dat scholen die nu door de hubs benaderd zijn nog maar in een startfase verkeren ten aanzien van filmeducatie. Aangezien het hier gaat om scholen waar al contact mee is, is het niet voor de hand liggend dat het onderzoek een ander beeld had gegeven als ook andere scholen bereikt waren.

A6. Speerpunten

1. Ontsluiting & bemiddeling aanbod

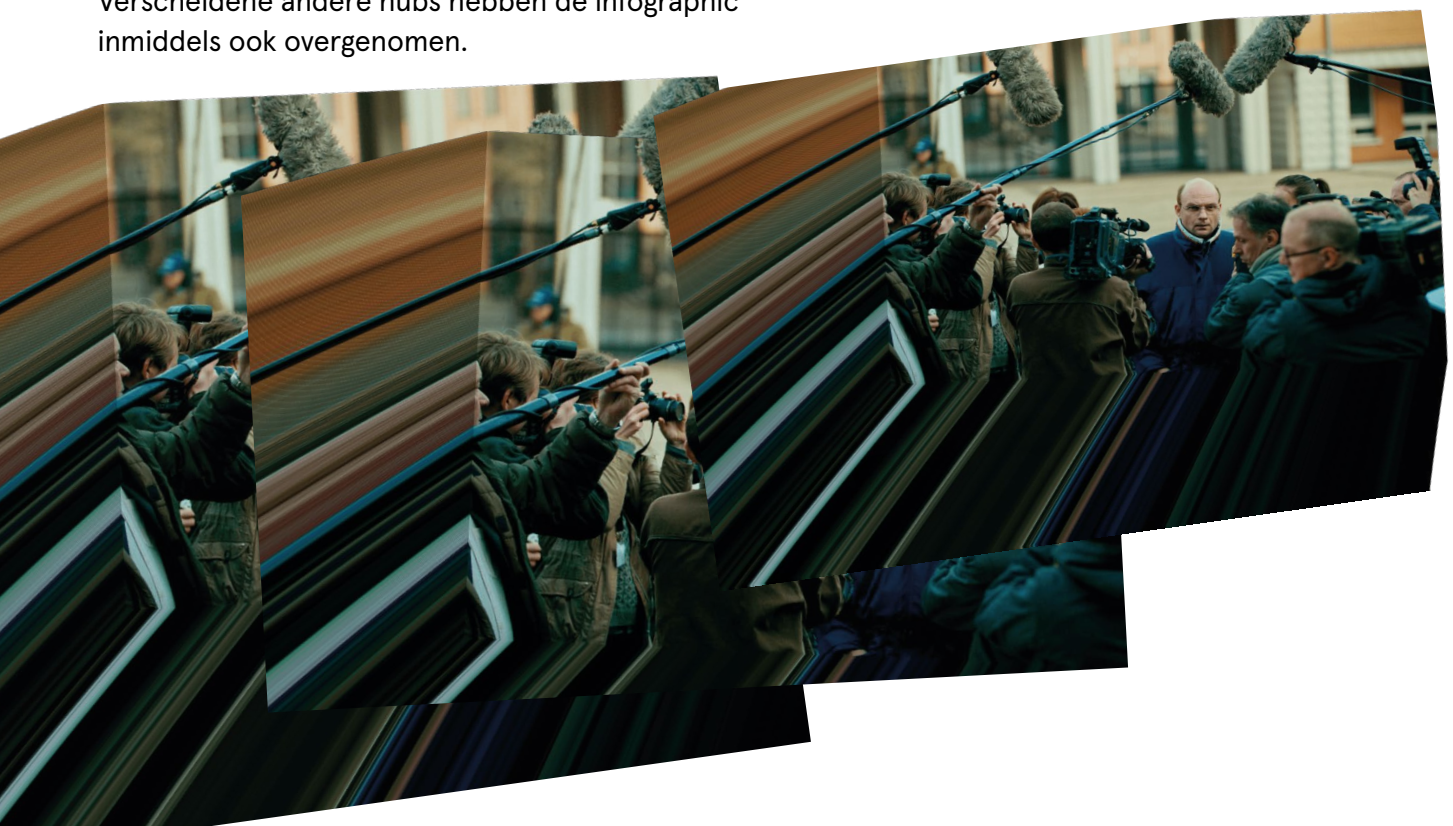
Omschrijving: Inzicht en overzicht bieden van de vraag en het huidige aanbod voor filmeducatie in Oost-Nederland. Actief bemiddelen tussen vraag en aanbod via bestaande netwerken en infrastructuur. Het doorlopend bemiddelen tussen vraag en aanbod is een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden. De kosten hiervoor zien we met name vertaald in de personeelslasten.

Voor ontsluiten en bemiddelen is het van belang dat we goede contacten onderhouden met filmdocenten, filmtheaters, cultuurpunten en het onderwijs. De afgelopen projectperiode is er vol ingezet om goede relaties op te bouwen met cultuurpunten, filmprofessionals en filmtheaters enerzijds en het onderwijs anderzijds. Maar voor het opbouwen en onderhouden en uiteindelijk het kunnen makelen tussen vraag en aanbod is het essentieel om eerst goed in kaart te brengen wie waar zit en wie wat biedt. Hiervoor is in 2019 de infographic ontworpen – aanvankelijk in samenwerking met Filmhub Zuidholland- en in 2020 heeft er een doorontwikkeling plaatsgevonden apart voor beide regio's. Uiteindelijk is de infographic gepresenteerd in diverse onlinebijeenkomsten. Verscheidene andere hubs hebben de infographic inmiddels ook overgenomen.

We hebben gemerkt dat scholen graag werken met een vaste contactpersoon. Het is mede hierom dat wij zoals in het eerste deel van deze zelfevaluatie toegelicht de komende periode ook gaan werken met regio coördinatoren. De regiocoördinator wordt het vaste aanspreekpunt voor alle partijen in zijn, haar of x regio en zal naast het bemiddelen van Filmaanbod op scholen in het kader van kunstonderwijs ook bemiddelen om filmeducatie te koppelen aan andere vakken en vaardigheden (zie meer uitgebreid de toelichting in H4 deel 1).

De Filmtechnieksets is een gouden greep gebleken. Deze sets worden zowel gebruikt door scholen als filmdocenten en cultuurpunten. Door de mogelijkheid om een Filmset te lenen wordt de drempel om zelf met film maken aan de slag te gaan aanmerkelijk verlaagd doordat er nu geen hoge kosten gemaakt hoeven te worden door de aanvrager. We merken dat scholen en cultuurpunten de sets vaker willen lenen en dat ze steeds meer interesse krijgen om (ook andere vormen van) filmeducatie in te zetten in de klas.

Hieronder een greep uit onze activiteiten:

Succeservaringen

- > Interesse en inzetten techniekset (bedoeld als opstap naar inzetten filmeducatie in de klas, en naar aanbod in de buurt);
- > Groeiend aantal vragen vanuit cultuurbemiddelingspunten en onderwijs (naar aanbod en kennis), en verbindingen die (zelfstandig) gelegd zijn via de infographic.

Uitgevoerde activiteiten

- Doorontwikkeling filmtechniekset: verbeteren instructies en aanvullend materiaal;
- Inzetten filmtechnieksets: uitlenen en koppeling aan aanbieders (docenten en workshoporganisaties), o.a. aan De Komeet Malden, Cultuurpunt Duiven, Filmhub Noord-Holland (uitgeleend aan 5 scholen, gaan nu zelf een set aanschaffen), en vanaf 2021 via cultuurpunten op meerdere scholen;
- Doorontwikkeling proeftuin De Filmcentrale: inzetten filmmakers in het onderwijs ter kennismaking met filmberoepen;
- Doorlopend bemiddeld tussen vraag scholen en cultuurpunten filmdocent en filmdocent;
- Festivalaanbod Go Short en InScience bij bijeenkomsten cultuurpunten en onderwijs gepitcht; vanwege corona geen activiteiten uit voort gekomen;
- Oriëntatie gesprekken met Cultuur Oost om film bij Retourtje Cultuur Gelderland in te zetten; doel integraal inzetten filmeducatie in aanbod van Gelderse (BIS-)instellingen in waarschijnlijk 2022;
- Advisering productie leerlingenfilm 'Agora' Montessori College Nijmegen;
- Advies documentatie opgesteld voor cultuurpunten ten behoeve opzetten proeftuin scholieren filmfestival po;
- Presentatie infographic/ overzicht aanbod in diverse (online) bijeenkomsten;
- Doorlopend uitlichten divers aanbod en aanbieders via communicatiekanalen;
- Ondersteunen opzetten scholierenvariant Twents Filmfestival Korte Film;
- Ondersteuning opzetten scholierenfilmfestival Ede;
- Voortzetten inzetten filmtechnieksets;
- Doorlopend advisering cultuurpunten (oa bij samenstellen onderwijsprogramma's '21-'22');
- Ondersteuning opzetten educatie-afdeling bij filmhuis Deventer Mimik;

Leermomenten

- > Door omstandigheden coronacrisis focus onderwijs op zaakvakken en niet op nieuwe onderwerpen en cultuur. Stimuleren vraag en urgentie verduidelijken blijft noodzakelijk;
- > Persoonlijk contact is intensief, maar essentieel.

2. Kennisdeling & deskundigheidsbevordering

Omschrijving: Huidige en toekomstige leraren kennis en vaardigheden bijbrengen over filmtaal. Educatie medewerkers van culturele organisaties kennis en vaardigheden bijbrengen over het onderwijs, didactiek, en hoe aan te sluiten bij het onderwijs en verdieping in filmeducatie.

Het is onze missie dat alle (film)aanbieders in de regio optimaal op de hoogte zijn waar en hoe de kansen en mogelijkheden liggen in het onderwijs voor filmeducatie en alle leraren(opleiders) in onze regio film en beeld leren spreken en verstaan. Samen leren we leerlingen over de kracht van bewegend beeld en de duizenden zichtbare en onzichtbare keuzes die achter elk beeldverhaal zitten. De afgelopen periode hebben we steeds duidelijker in beeld gekregen wat het onderwijs, de cultuurluipen en de filmprofessionals nodig hebben aan kennis en vaardigheden om met filmeducatie aan de slag te gaan en door te ontwikkelen. Voor filmtheaters schreven we het kennisdossier 'Filmeducatie in je theater' over hoe je van een bezoek aan je theater een leerzame ervaring voor de leerlingen maakt.

De leerlijn Filmeducatie welke ontwikkeld is met medewerking van de hubs onder leiding van het LNF is een mooi startpunt om leraren en educatiemedewerkers van filmtheaters, cultuurluipen en bibliotheken kennis te laten maken hoe je van kijken een (nog) waardevolle(re) en leerzame(re) kijkervaring kan maken. Het geeft hen concrete tools. Onze projectmedewerkers hebben via (individuele) trainingen leraren en educatiemedewerkers begeleid in de eerste kennismaking en ze concrete tools gegeven hoe met leerlingen aan de slag te gaan. De leerlijn is in essentie ontwikkeld voor de binnen schoolse kunstvakken, maar is door het maken van kleine aanpassingen en bruggetjes ook zeer bruikbaar voor andere vakken binnen het onderwijs curriculum. De komende periode zullen we deze doorontwikkeling verder gestalte geven. Ook filmdocenten zijn gecoacht hoe ze in hun lessen de vertaalslag kunnen maken naar de leerlijn, zodat filmeducatie op een eenduidige wijze verankert kan (gaan) worden in het onderwijs.

Naast kennisdeling in het kader van receptieve filmeducatie hebben we ook vele trainingen gegeven hoe om te gaan met onze filmtechnieksets en trainingen hoe je aan de slag kan gaan met film maken aan zowel educatiemedewerkers van cultuurluipen als het onderwijs. Voor het geven van deze trainingen hebben we nauw samengewerkt met verscheidene zeer bekwame filmdocenten. Het mes sneed hiermee gelijk aan twee kanten omdat dit zeker ook tot mooie verdere samenwerkingen heeft geleid tussen het onderwijs en de filmdocent. Zo hebben wij onze makelaarsfunctie met kennisdeling kunnen verenigen.

Hieronder een niet limitatief overzicht van onze inspanningen:

Succeservaringen

- > Alle masterclasses en nascholingsdagen in samenwerking met opleidingen en partners om huidige maar ook nieuwe generaties leraren 'filmwijs' te maken, groot enthousiasme en animo vanuit deelnemers en opleidingen;
- > Hoewel uit nood geboren: in korte tijd professionele, succesvolle webinars georganiseerd met het team.

Uitgevoerde activiteiten

- Ontwikkeling kennisdossiers ('Filmeducatie in je theater', 'Scholierenfilmfestival');
- Ontwikkeling Film Wijze Waaier voor PO en VO;
- Activiteiten events, on- en offline en kennis- en netwerkbijeenkomsten;
- Digitalisering lesmateriaal voor de Filmacademie van Lux Nijmegen via landelijk platform LessonUP;
- Docentendag film voor CKV- en kunstdocenten (i.s.m. het Pre-University College van de Radboud Uni- versiteit);
- Workshop filmeducatie als onderdeel cultuurconferentie De Oploop (Cultuur Oost);
- Filmcoaching kunstdocenten gemeente Brummen i.s.m Cultuur Oost;
- Meelezen met ontwikkeling landelijke leerlijn, en promotie/delen leerlijn in netwerk door middel van presentatie en promotiemateriaal;
- Presentatie filmeducatie bij netwerkbijeenkomsten ICC-ers (Scholenstichting Groeisaam en Condor Scholenstichting);
- Masterclasses filmeducatie HAN pabo;
- Masterclasses filmeducatie Saxion pabo Enschede;
- Ontwikkeling en start Academische Werkplaats Filmeducatie bij Iselinge pabo;
- Kennisdeling Filmwereld 5x5 Jeugdfonds Sport en Cultuur.
- Vervolg Academische Werkplaats Filmeducatie i.s.m. Iselinge pabo Doetinchem;
- Nascholingsworkshops docenten schoolbestuur Alliantie Nijmegen.e.o. vo; workshop gepland en ontwikkeld maar vanwege gebrek aan inschrijvingen alsnog gecancelld;
- Studiedag Filmeducatie i.s.m. Pax Christi College Druten vo; niet doorgegaan vanwege Lockdown;
- Oriënterende gesprekken om te komen tot een Module filmeducatie voor icc'ers i.s.m. Cultuurcollege;
- Twee webinars: één voor regionale aanbieders.

Leermomenten

- > Duurzame investering moet nog blijken, dus blijven monitoren (nemen opleidingen zelf de masterclasses over?);
- > Afstemming met regionale partners op het gebied van nascholing is belangrijk (niet elkaars werk doen) en ook afstemming met het Landelijk Netwerk Filmeducatie (die ook aan deskundigheid werkt);
- > Modules, masterclasses en scholingsdagen zijn relatief eenvoudig te organiseren, voor verankering moeten deze activiteiten een opstap vormen naar structurele en grote programma's.
- > Invloed corona op voortgang: veel uitgestelde projecten en activiteiten.
- > I.v.m. de latente vraag moeten we scherp blijven op het oppikken van de vraag en het inspelen op die vraag.

3a. Meten & weten

Omschrijving: De realisatie van een onderzoek naar de stand van zaken met betrekking tot verankering van filmeducatie in het onderwijs, om daarmee een goede groeiambitie te kunnen formuleren, en een activiteitenplan met producten en diensten voor de komende jaren vorm te geven passend bij deze ambitie. Daarnaast monitoren en evalueren we de inhoud, het proces en de organisatie van de eigen organisatie.

Het impactonderzoek naar de mate van de verankering van filmeducatie in het onderwijs in samenwerking met de andere hubs is de grootste activiteit binnen deze pijler. Alhoewel de uitkomst van het onderzoek weliswaar geen representatieve nulmeting is, geeft het wel een indicatie hoe het met filmeducatie in Nederland is gesteld op de scholen en waar de kansen en mogelijkheden liggen. Het heeft ook duidelijk gemaakt dat onze missie nog steeds relevant en urgent is.

Naast dit grote landelijke onderzoek hebben we doorlopend onze activiteiten geëvalueerd – intern en met partners – als ook door middel van korte evaluatielijsten welke door deelnemers werden ingevuld. Persoonlijk contact en maatwerk zijn van essentieel belang.

Leermomenten

- > Een nulmetingsonderzoek uitrollen voor het onderwijs vergt veel tijd en communicatie vooraf. Er dient vooraf een gedegen plan opgesteld te worden hoe we zoveel mogelijk scholen kunnen bereiken en wat we doen als de aantallen niet gehaald dreigen te worden.
- > Er dienen vooraf contractueel afspraken vastgelegd te worden met het onderzoeksteam.

Uitgevoerde activiteiten

- Deelname werkgroep onderzoek samen met Netwerk Filmeducatie en andere hubs om tot een opzet voor een verankeringsonderzoek te komen;
- Omzetten onderzoeksrapport Significant APE naar een werkbare monitoringstool;
- Voortgang, resultaten en proces monitoren;
- Onderzoek aanpak impactmeting formuleren;
- Uitvoeren en analyseren verankeringsonderzoek;
- Interne evaluatie en intervisie sessies;
- Project evalueren met team op brainstormsessies.

Succeservaringen

- > Positieve houding nieuwe stakeholders/partners (o.a. vanuit Overijssel) ten aanzien van filmeducatie en ten aanzien van samenwerking;
- > Nieuwe samenwerking Overijsselse partners vertaald in enkele concrete projecten/opzetten.

3b. Doorontwikkeling

Omschrijving: De realisatie van een meerjarenplan en daarbijbehorende financiering met daarin een realistische groeiambitie voor 2021-2024 in samenspraak met andere hubs en het LNF. Zorgen voor een duurzame borging van de aanpak in Oost-Nederland, in afstemming met partners en stakeholders.

Door afstemming en samenwerking met andere hubs en het LNF borgen dat onze rollen verstevigen en de aansluiting van filmeducatie efficiënter maken, om zo vervolgstappen te kunnen zetten en te borgen dat film- en beelddeducatie op een uniforme manier in het hele land wordt aangedragen. Daarbij is verbetering van de processen nodig, het borgen van de continuïteit van de hubs, en een gezamenlijke agenda (waarbij de eigen autonomie gewaarborgd blijft met oog voor de regionaal verschillende structuren).

Leermomenten

- > Onduidelijke kaders zorgen voor veel bewegingsvrijheid, maar ook veel onderlinge verschillen in opvattingen en aanpak tussen hubs, waardoor uitwisseling traag verloopt;
- > Formuleren van een meerjarenambitie kan alleen op basis van vaststelling huidige situatie, vertaald in bereik/ambitie/kwaliteit. Tijdpad, meting en nieuwe subsidieaanvraag moeten goed naast elkaar worden gelegd.

Uitgevoerde activiteiten

- Bestendigen samenwerking partners;
- Stroomlijnen van processen en taakverdelingen;
- Opzetten meerjarenplan;
- Strategische overleggen met Netwerk Filmeducatie en andere hubs over vaststellen positionering, groei- ambitie en kaders Filmhubs;
- Ontwikkeling nieuw projectplan samen met Overijsselse en Gelderse partners en stakeholders;
- Indienen nieuwe aanvraag bij Filmfonds en provincies;
- Uitvoeren proeftuinen met Overijsselse partners (voorjaar 2021).

Succeservaringen

- > Groeiend aantal volgers, views en likes op artikelen en berichten via diverse kanalen;
- > Zwolse winnaar Bart Valkenier als Filmleraar Van Het Jaar 2020;
- > In 2021 won Sanne Assink de regionale Filmleraar Van Het Jaar verkiezing;
- > Afstemming in gezamenlijk communicatietraject (incl. gezamenlijke visuele identiteit, website en huisstijl) van hubs en Netwerk Filmeducatie.

3c. Communicatie & informatie

Omschrijving: Het informeren en inspireren over de mogelijkheden voor en het belang van filmeducatie in het onderwijs, en over de functie en diensten van de Filmhub.

Landelijke Communicatiestrategie

In 2021/ 2021 zijn we in gezamenlijkheid met de andere hubs onder leiding van het LNF tot een landelijke communicatiestrategie gekomen. De meest in het oog springende resultaten hiervan zijn de website en de gezamenlijke merkstrategie. De gezamenlijke website is op 26 April 2021 live gegaan. Er bleken nog wel wat aanpassingen nodig om de hubs beter zichtbaar te maken en meer eigenaarschap te geven. Een medewerker van Filmhub Oost heeft namens de hubs input verzameld ten aanzien van de verbeterpunten voor de hubs en in de zomer maanden meegewerkt met het LNF om hieraan vorm te geven. Op dit moment zijn we in afwachting van de definitieve versie die door Communicatiebureau Verve ontworpen is / voltooid wordt.

Regionale Communicatiestrategie

Filmhub Oost had tot aan de lancering van het gezamenlijk merk 'filmeducatie' haar eigen merk. Na de lancering van het gezamenlijke merk hebben wij ons eigen promotiemateriaal en merchandising in lijn gebracht met de nieuwe uitstraling en tevens ons promotiemateriaal uitgebreid.

Met Filmhub Noord is er een banner tot stand gekomen. We zetten onze Film Wijze Waaier in als promotie om de bekendheid met filmeducatie te vergroten, hierbij vonden wij ons gesteund bij Meester Jesper. Meester Jesper is docent PO en inmiddels ook een social media hotshot. Hij bereikt via zijn kanalen maar liefst 130.000 volgers. Voorst hebben we deelgenomen aan de landelijke werkgroep communicatie en verscheidene landelijk campagnes zoals de Filmleraar van het Jaar Campagne.

Uitgevoerde activiteiten

- Infographic (mapping) uitgebreid met aanbod in Overijssel;
- Infographic in functionaliteit geoptimaliseerd;
- Promotiecampagne Filmleraar van het Jaar (en Zwolse winnaar Bart Valkenier);
- Publicatie en verspreiding van diverse dossiers en artikelen (verdiepende artikelen, interviews, aanbod uitgelicht, onderwijs- en filmtips van festivals en andere aanbieders, agenda);
- Actief aanwezig en activiteiten op social media, LinkedIn, website en in nieuwsbrieven;
- Deelname aan werkgroep communicatie in proces landelijke huisstijl en website;
- Promotiemateriaal zoals banners, plusplusvisitekaartjes, merchandising;
- Lancering nieuwe website samen met Netwerk Filmeducatie en andere hubs;
- Verspreiding 'Film Wijze Waaier' PO;

Leermomenten

- > Een gezamenlijke communicatie en merkstrategie is van groot belang, maar vergt tijd en energie. Daarnaast hebben LNF en de Hubs soms andere focus waardoor goede afstemming noodzakelijk is en soms tijdrovend.

The background of the page features a photograph of three students in a classroom, wearing red sweaters and writing on papers. A large, stylized rainbow graphic with multiple concentric bands is overlaid on the image, curving from the top left towards the bottom right. The title text is centered over the image in a large, white, sans-serif font.

DEEL B ANALYSE VAN VRAAG & AANBOD IN DE REGIO

Het beoogde resultaat van de throughput van de impuls filmeducatie is dat er regiohubs zijn die als coördinator voor vraag en aanbod van filmeducatie-activiteiten voor het onderwijs functioneren en daarbij scholen ondersteunen in de vraagvorming en zoektocht naar een passende invulling van hoogwaardige filmeducatie binnen hun onderwijs.

B1. Analyse van de aanbodbkant

Hieronder beschrijven wij wat de stand van zaken is op het gebied van aanbod in onze regio, en geven antwoord op de volgende vragen: Hoe ziet het aanbod in jouw regio eruit? Is er overschot? Zijn er hiaten?

Het aanbod in de regio

Zowel in Gelderland als in Overijssel zijn er veel aanbieders die kwalitatief goede activiteiten bieden. We hebben een infographic gemaakt met alle aanbieders in de regio. Het veld van aanbieders bestaat uit zelfstandig opererende filmdocenten; filmtheaters; cultuureducatie organisaties; regionale (scholieren)filmfestivals; bibliotheken.

Zelfstandige filmdocenten en cultuurorganisaties

velen gaan (voornamelijk) op een creatieve wijze met film aan de slag op scholen. Onder filmdocenten bestaat een rijk en gevarieerd aanbod. Filmdocenten en cultuurorganisaties gaan voornamelijk vraag-gestuurd te werk. Er worden vlogworkshops aangeboden, er wordt aan de slag gegaan met filmworkshops waarbij – afhankelijk van de doelgroep en niveau – er in meer of mindere mate in gegaan wordt op de keuze/ gevarieerdheid van scenario's; het schrijven van storyboards en het al dan niet zelf leren monteren. Naast deze vraag gestuurde benadering worden er concrete producten geleverd/ lesbrieven gemaakt, met name op het gebied van mediawijsheid.

Filmtheaters

Filmtheaters daarentegen richten zich meer op de receptieve kant van filmeducatie en bieden een rijk palet aan films waar scholen naar toe kunnen. In beide provincies zijn filmtheaters aanwezig die een educatief medewerker in dienst hebben. Maar niet alle filmtheaters hebben de kennis in huis tot het voeren van (goede)nagesprekken. Ook horen we dat er vanuit scholen een grotere vraag is naar lesmateriaal/ lesbrieven bij films dan dat er nu geboden wordt door filmtheaters. Hier ligt een taak voor Filmhub Oost om de komende periode verder door in te zetten op bemiddeling;

door de juiste filmdocent te koppelen aan een school en/ of filmtheater, dan wel door filmtheaters en scholen te koppelen aan aanbieders met wel de juiste kennis. Indien we dit niet binnen de regio kunnen vinden zullen we ook kijken naar aanbieders/ ontwikkelaars landelijk.

Alhoewel de stedelijke dichtheid in beide provincies vrij groot is zijn er desondanks scholen die geen Filmtheater in de buurt hebben en daardoor niet (vaak) een filmtheater bezoeken. Op deze scholen proberen we aan de slag te gaan met proeftuinen zoals Retourtje Film, de Filmcentrale of juist door daar kennismakingslessen van Go Short en Inscience aan te bieden.

Festivals

In Gelderland zijn er twee filmfestivals aanwezig die inzetten op educatie; InScience en Go Short. Ons doel is om deze programma's via lokale filmtheaters ook in Overijssel uit te voeren. Belangrijk voor de komende periode is om oog te houden voor het (voortgezet) speciaal onderwijs als doelgroep. Zij geven aan dat er momenteel nog te weinig aanbod is wat helemaal aansluit bij de verschillende doelgroepen binnen het (v)so.

In Gelderland is er een goed netwerk van cultuuraanbieders via regionale Cultuurpunten. Desondanks zijn er witte vlek-gebieden waar scholen zitten die niet onder een Cultuurpunt vallen. Daar hebben we aandacht aan geschonken, door met scholen in die regio's actief te benaderen voor een gesprek. Een groot deel van de scholen hebben we bereikt. We zetten deze gesprekken ook de komende periode voort. Doordat veel scholen erg overvraagd zijn op dit moment vanwege onder andere de corona onrust hebben we niet alle scholen bereikt, en waren er scholen die wel verder in gesprek willen maar pas in het schooljaar 2021-2022.

Bibliotheken

Bibliotheken hebben voor scholen een rijk aanbod ten aanzien van leesvaardigheid en digitale geletterdheid. Binnen de digitale geletterdheid richten zij zich met name op het veilig gebruik van internet en social media en technische vaardigheden. We constateerden ook dat Film- en beeldeducatie nog in een witte vlek zit bij bibliotheken en dat er dan ook nog volop kansen zijn om bibliotheken te ondersteunen en wegwijs te maken in film- en beeldeducatie. Afgelopen jaar heeft Filmhub Oost dan ook intensief samengewerkt hierop met Rijnbrink in Overijssel. De komende periode breiden we de samenwerking met bibliotheken hierop uit.

We mogen concluderen dat Overijssel en Gelderland een rijk aanbod hebben. De afgelopen periode hebben we ons in gezamenlijkheid met ons netwerk voornamelijk gericht op filmeducatie binnen het cultuuronderwijs. De komende periode breiden we dit uit naar andere vakken en onderdelen binnen het schoolcurriculum (voor toelichting zie H4). Met de les ideeën in de Film Wijze Waaier hebben we hier al een mooie eerste introductie gegeven. Hierin nemen we al onze aanbieders mee. We doen het samen met ons regionale netwerk.

Hiaten, behoeftes en obstakels (bij aanbieder)

In de vele gevoerde gesprekken die we gevoerd hebben met ons netwerk (van aanbieders) hebben we de volgende inzichten verworven:

Filmdocenten

- Filmdocenten hebben behoefte aan tools hoe het onderwijs te bereiken: hoe kunnen ze het onderwijs de waarde van filmeducatie voor het onderwijs laten zien? En indien nodig overtuigen van het belang ervan?
- Filmdocenten missen enige kennis over financieringsmogelijkheden om hun product verder te ontwikkelen dan wel uit te voeren in het onderwijs;
- Filmdocenten zijn (soms) nog zoekende via welke wegen binnen het curriculum ze hun product kunnen aanbieden;
- Filmdocenten missen didactische onderwijsvaardigheden om het volledige onderwijsveld te kunnen bedienen;

- Filmdocenten zouden graag begeleiding willen in hoe ze binnen het onderwijs de landelijke leerlijn film kunnen toepassen;
- Actieve filmeducatie is duur vanwege hoge kosten van materialen.

Filmhub Oost gaat de komende projectperiode door met kennissessies organiseren en zal tevens handleidingen schrijven voor filmdocenten om deze hiaten te weg te nemen en in ieder geval te verkleinen. Als hub gaan wij de komende periode aanbieders verder en doelgericht ondersteunen bij het zoeken van verbinding met het onderwijs. We gaan ze de taal van het onderwijs leren spreken. We gaan in kaart brengen waar in het onderwijs de kansen en mogelijkheden liggen en hoe ze die kansen kunnen benutten. Indien daarvoor kennis ontbreekt gaan we in gesprek hoe we het kennishiaat weg kunnen nemen.

Filmtheaters

- Filmtheaters hebben behoefte aan tips voor het voeren van nagesprekken met scholieren;
- Willen graag in contact komen met filmdocenten en organisaties om mee samen te werken op educatievlak.

Wij gaan onze makelaarsfunctie hiervoor inzetten door filmtheaters met de juiste aanbieder in contact te brengen en we zullen netwerk kennissessies organiseren voor filmeducatie medewerkers over voor hen relevante onderwerpen.

Inspireren en informeren; verspreiden en verbinden

Als Hub zien wij het als onze taak om het regionale netwerk te blijven voeden met kennissessies over relevante onderwerpen. Cultuurbemiddelaars en intermediairs houden wij op de hoogte van alle ontwikkelingen en producten omtrent filmeducatie in onze regio en landelijk en we verbinden de juiste partijen aan elkaar en aan het onderwijs.

B2. Analyse van de vraagkant

Hieronder beschrijven wij wat de stand van zaken is op het gebied van de vraagkant in onze regio, en geven antwoord op de volgende vragen: Is de vraag naar filmeducatie van scholen/leraren (in de regio) in beeld gebracht/geactualiseerd? Zo ja, op welke manier? Wat is er gedaan als sprake was van een latente vraag naar filmeducatie?

Inmiddels is met 34 scholen structureel contact, waaronder ook met enkele scholen uit het (voortgezet) speciaal onderwijs. Met al deze scholen zijn verschillende activiteiten uitgevoerd, waarmee voldaan is aan de wens van de school en maatwerk is geleverd. Bij nagenoeg alle activiteiten is een lokale intermediair en/of aanbieder betrokken geweest. Daarnaast hebben we met scholen oriënterende gesprekken gevoerd en heeft Filmhub Oost afgelopen jaar 6620 leerlingen in het primair dan wel voortgezet (speciaal) onderwijs bereikt.

Er zijn ook concrete vragen vanuit scholen po, vooral als ze werken met de schoolmethode Blink. Deze uitgeverij is een grote speler in onderwijs en is net als wij dol op film; ze hebben in hun lesmethode de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en natuurkunde bij elkaar gevoegd en er inspirerende projecten van gemaakt. In deze projecten speelt filmeducatie een grote rol. Scholen die met deze methode werken, willen graag onze filmtechnieksets lenen om de filmopdrachten in de onderwijsmethode te ondersteunen.

Ondanks dat we met 34 scholen een goed contact hebben opgebouwd ligt er voor de Filmhub nog een flinke taak om alle scholen te bereiken en bewust te maken van de mogelijkheden van film- en beeldeducatie curriculum breed, zodat filmeducatie in het onderwijs verankerd wordt.

De vraag naar filmeducatie is goed in beeld gebracht. Uit gesprekken met scholen komt het volgende naar voren:

1. Ofwel de vraag is latent aanwezig; leraren zijn onbewust bekwaam.

De term filmeducatie is verwarrend en wordt geassocieerd met speelfilms. Als we vertellen dat alles wat met bewegend beeld te maken heeft onder filmeducatie valt zijn ze verrast. Leraren blijken dan ineens wel vragen te hebben en staan open voor een gesprek. De meeste PO leraren gebruiken wel eens een film in de les. Dit kan ter ontspanning zijn, maar ook ter ondersteuning van een lesonderwerp. Maar slechts weinig leraren zijn op de hoogte hoe ze de kijkervaring kunnen intensiveren en benutten ten behoeve van het onderwijs. Kortom, er wordt wel film gekeken, maar de stap naar echt receptieve filmeducatie wordt nog niet vaak gemaakt.

2. Filmeducatie is te ingewikkeld en (derhalve) te tijdrovend.

Binnen het onderwijs is de werkdruk hoog. We merken dat leraren wel willen, maar niet de tijd en energie over hebben om zich in de mogelijkheden van filmeducatie te verdiepen. Leraren hebben het liefst een zo kant en klaar mogelijk product en willen niet na hoeven denken hoe ze films ook nog eens kunnen inzetten binnen hun lessen. Leraren kiezen dus liever voor de bekende routes. Maar er zijn ook leraren die andere prioriteiten stellen en met name gericht zijn op cognitieve vakken.

3. Binnen cultuuronderwijs liever een andere discipline die minder hoge materiaalkosten heeft en minder specialistische kennis.

Informeren, inspireren en enthousiasmeren

De komende periode willen bovenstaande stereotypen en obstakels verder wegnemen. Leraren zijn nog niet (voldoende) op de hoogte van wat er allemaal aan aanbod en lesmateriaal is. De komende periode gaan we samen met ons regionale netwerk van filmaanbieders door om dit in kaart te brengen en gaan we vraag en aanbod nog actiever aan elkaar koppelen. Ook blijven we leraren informeren over wat filmeducatie is en blijven we hen enthousiasmeren om filmeducatie (nog meer) in te gaan zetten in de les.

Voor leraren is het van belang om te weten wat de opbrengst is van filmeducatie en hoe het bijdraagt aan de te behalen onderwijsdoelstellingen. De komende periode gaan we dit voor het onderwijs nog inzichtelijk maken. Filmeducatie is niet alleen voor de leuk, maar draagt wel degelijk bij aan onderwijsdoelstellingen curriculum breed.

B3. Vragen over de aansluiting vraag-aanbod

Hieronder geven we aan hoe we de komende periode ervoor gaan zorgen dat vraag en aanbod nog beter verbonden wordt. Wat is daarvoor nodig?

Filmaanbieders moeten de taal van het onderwijs leren spreken

- Hoe bereiken ze het onderwijs;
- Aan welke eisen moet het product voldoen om het passend te maken voor het onderwijs, zodat het bruikbaar wordt om in te zetten binnen het brede opbrengstgerichte onderwijscurriculum;
- Wat heeft het onderwijs nodig.

Het onderwijs moet de taal van film leren spreken

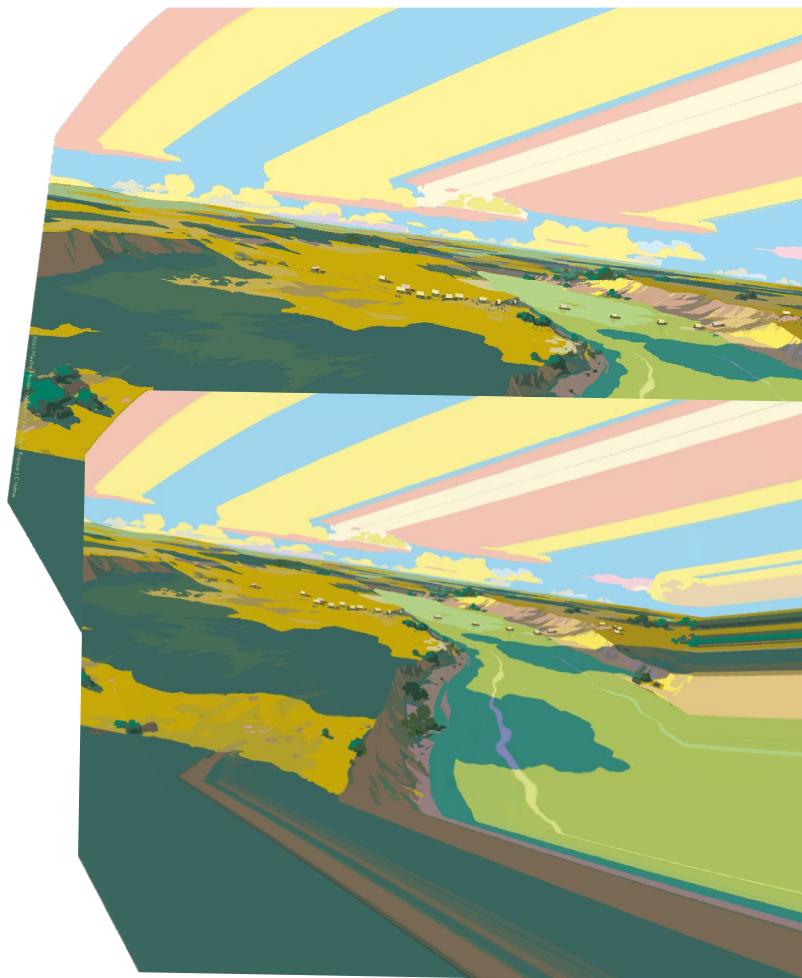
- Leraren moeten geïnformeerd worden naar wat filmeducatie is en wat alle mogelijkheden ervan zijn;
- Leraren moeten het belang van filmeducatie gaan zien;
- Leraren moeten geënthousiasmeerd worden doordat obstakels weggenomen worden. Aanbieders kunnen producten ontwikkelen die zonder al te veel voorbereiding ingezet kunnen worden in de klas. Kortom, we moeten scholen verbinden met het juiste aanbod en de juiste aanbieders;
- Aanbieders kunnen leraren een basistraining geven over zowel receptieve als actieve filmeducatie;
- Online lesmateriaal op LessonUp en Kijk-goed is gratis in te zetten, en kan een opstap bieden om met filmeducatie aan de slag te gaan.

Inspireren en informeren; verspreiden en verbinden

Een mooie taak voor Filmhub Oost, maar geen gemakkelijke taak!

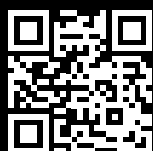
Maar we gaan de uitdaging aan om alle leraren film te leren spreken samen met ons rijke (regionale) netwerk.

Het is onze taak om intensief te netwerken met het onderwijs én aanbieders, om zo de vraag en bijpassend aanbod aan elkaar te koppelen. Dit kost tijd en energie, maar dat is het meer dan waard.

Filmhub Oost

KNOOPPUNT VOOR
FILM- EN BEELDEDUCATIE
IN GELDERLAND EN OVERIJSEL

024- 3818122
info@filmhuboost.nl
www.filmhuboost.nl